

Onlinekeuzehulp inhalatoren

De website inhalatiemedicatie.nl is een eenvoudig in te vullen online tool om de keuze voor de juiste inhalator voor de individuele patiënt. De onlinekeuzehulp voor inhalatoren bevat ook het preferentiebeleid.

Het inhaleren van medicatie is de meest gekozen toedieningsvorm voor mensen met astma en COPD. In de praktijk blijkt dat geen eenvoudige keuze, zoals bevestigd werd in onderzoek van Zorginstituut Nederland (ZIN)¹ uit 2021. Longalliantie Nederland (LAN) ontwikkelde al in 2019 het Zorgpad Inhalatiemedicatie² om het juiste gebruik van inhalatoren en de compliance van patiënten te optimaliseren. Ook het Longfonds geeft al langer aan dat het een probleem is dat de patiënten hun medicatie op de juiste manier gebruiken en dat er verbetering op dat vlak dient plaats te vinden.

Website

Verscheidende disciplines geven aan dat zij geen overzicht hebben in de hoeveelheid aan devices. In 2017 heeft de Werkgroep Inhalatie Medicatie (WIM) van Huisartsen Zorg Drenthe de keuze gemaakt om device gericht te gaan werken om zo snel de juiste inhalator te kunnen kiezen voor een patiënt. In samenwerking met de LAN heeft dat geresulteerd in de website gebaseerde keuzehulp www.inhalatiemedicatie.nl.

Deze website is opgezet als platform voor de regio Hoogeveen, maar is ook geschikt en beschikbaar om elders in het land te gebruiken. Door op eenvoudige wijze de diagnose, de daarbij passende medicatie, patiëntkenmerken in te vullen, ontvouwt zich een overzichtelijke lijst met mogelijke inhalatoren.

Er kan worden geselecteerd op kenmerken die relevant zijn voor de keuze van de inhalator:

- indicatie
- stoffeigenschappen
- kan bewust inhaleren
- kan volledig uitademen
- kan adem 10 seconden vasthouden
- goede hand-longcoördinatie mogelijk
- teller
- frequentie van inhalatie

Ook biedt de website een overzicht van devices die voor kinderen zijn geregistreerd. Uniek is dat ook de zorgverzekeraar kan worden geselecteerd, zodat alleen de inhalatoren uit hun preferentiebeleid worden getoond.

Gegevens per device

Per device zijn drie tabbladen beschikbaar.

- Een is de beschrijving waarin staat welke stoffeigenschappen in het betreffende device kunnen. Dit om zoveel mogelijk bij een techniek te kunnen blijven.
- Twee zijn de specificaties met onder meer de weerstand van het betreffende device.
- Drie is de QR-code waarmee er direct doorgeschakeld wordt naar de gebruiksaanwijzing van dat device op www.inhalatorgebruik.nl

Feedback

De website is voorgelegd aan voorschrijvers uit eerste en tweede lijn, apothekers, zorgverzekeraar Zilveren Kruis en farmaceuten. Zij gaven in groten getale feedback. Dat leidde tot verfijning en verbetering van de keuzehulp. Deze mogelijkheid van feedback blijft bestaan en te vinden onder het betreffende tabblad. Omdat we het onderhoud van de website verrichten, kunnen we snel inspelen op de input en ook veranderingen. Dat maakt dat de website dynamisch is en actueel blijft. Ook wordt de kwaliteit alleen maar beter en de informatie vollediger.

Scholing

De website is in de regio Hoogeveen geïntroduceerd tijdens een IMIS-scholing voor een gecombineerde groep van voorschrijvers uit de eerste en tweede lijn en de apothekers-(assistentes) waarin ook de geactualiseerde werkafspraken in de regio zijn besproken. Onder andere over wie de eerste en tweede uitgifte doet en hoe de terugkoppeling gaat. De werkafspraken zijn te vinden onder het tabblad 'downloads'.

Samen beslissen

De onlinekeuzehulp is geschikt voor alle voorschrijvers om samen met de patiënt tot een keuze voor het juiste device te komen. De apotheker kan die keuze uitleggen en kan de juiste instructie herhalen.

Preferentiebeleid

Binnen de werkgroep is wel discussie geweest over de plaats van de zorgverzekeraar in het keuzemenu. Zet je die bovenaan of juist onderaan? Omdat het preferentiebeleid

niet allesbepalend, maar wel leidend is, is er besloten de zorgverzekeraar bovenaan te zetten.

De gedachte is te voorkomen dat een niet-preferent middel wordt voorgeschreven wat dan gaat worden omgezet door de apotheker naar een preferent middel. Met deze keuzemogelijkheid wordt een discussie tussen voorschrijver en uitgever voorkomen, wat ten goede komt aan de samenwerking. Het is bovendien duidelijker en prettiger voor de patiënt.

Actueel

Het voordeel van een onlinekeuzehulp boven een papieren versie is dat wijzigingen snel kunnen worden doorgevoerd. Of het nu gaat om aangepast preferentiebeleid, een nieuwe inhalator of bestaande informatie die moet worden veranderd, die aanpassingen zijn zo doorgevoerd. In de regio Hoogeveen heeft deze keuzehulp bijgedragen aan overzicht en daardoor betere samenwerking. Andere regio's zijn van harte uitgenodigd om deze keuzehulp ook te gebruiken. En koppel feedback aan ons terug, zodat wij de website continu kunnen finetunen.

Toekomst

De weerstand van een inhalator staat nu nog niet in het keuzemenu, maar wordt wel vermeld bij de betreffende inhalatoren. Het is nog wat lastiger om alle inhalatoren in het keuzemenu duidelijk in te delen in hoog, midden of laag. Wel staat de weerstandentabel van Paul Hagedoorn als download op de website. De CO₂-footprint staat nog niet beschreven.

Conclusies voor de praktijk

- www.inhalatiemedicatie.nl is een eenvoudig in te vullen online tool om de keuze voor de juiste inhalator voor de individuele patiënt te optimaliseren.
- De website houdt rekening met het preferentiebeleid van de verzekeraar van de patiënt, waardoor de voorgeschreven inhalator ook daadwerkelijk door de apotheker geleverd kan worden.
- De website blijft door feedback van gebruikers actueel.
- De website wordt nog aangevuld met informatie over voorzetkamers en devices voor kinderen.
- Website blijft ook up-to-date doordat de WIM wijzigingen in het preferentiebeleid van zorgverzekeraars continu doorvoert op de website.

Met dank aan Yvonne de Boer, verpleegkundig consulent kinderlongziekten, Sophia kindziekenhuis voor het beschikbaar stellen van de lijst met geregistreerde devices voor kinderen.

¹ Zinnige Zorg - PHARMO-rapport Spirometrie en monitoring van astma in de eerste lijn | Rapport | Zorginstituut Nederland

² LAN_Zorgpad_inhalatiemedicatie_2019.pdf (longalliantie.nl) www.goedinhaleren.nl

► Door Bert van Bremen, kaderarts astma/COPD, zorggroep Dokter Drenthe, Mei Zei Wu, longarts Treant, René van Heerde, verpleegkundig specialist Treant, Merel van der Meulen, ziekenhuisapotheker Treant, Bart Dahler, huisarts Hoogeveen, Susan Hilbrands, POH, Jolanda van der Brugge, POH, Inge Redder, Openbare Apotheker Hoogeveen, Karin Meppelink, Dokter Drenthe en Ingeborg Weuring, Dokter Drenthe.